

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเครือข่าย
ผู้ปกครองของโรงเรียน บ้านบึงหญ้า อำเภอกีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย
THE PARTICIPATION ON SCHOOL ADMINISTRATION BY THE PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE COMMITTEE AND PARENTS AT BANBUENGYA SCHOOL,
KRIRIMAT DISTRICT, SUKHOTHAI PROVINCE

กัลยาณี จันทรพิติกุล¹ ดร.กัญญนันท์ สิริคุปต์ธรรานนท์² ดร.จิรนาถ ภูริเวศตกำจร³
นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยทองสุข¹
อาจารย์ที่ปรึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยทองสุข^{2,3}
ผู้รับผิดชอบบทความ : ntawan@hotmail.com

Kanlayanee Jantarapitikun¹ Dr.Kanyanan Sirakuptharanon² Dr.Jeeranat Phurisawatkamjorn³
Student-Master of Educational, Thongsuk College¹
Advisor-Master of Educational, Thongsuk College^{2,3}
Corresponding author: ntawan@hotmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 3 มีนาคม 2565

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 25 พฤษภาคม 2565

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 10 มิถุนายน 2565

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา และเพื่อนำผลการศึกษาเสนอผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียนบ้านบึงหญ้า ตำบลหนองจิก อำเภอกีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย ศึกษาขอบเขตเนื้อหา 4 ด้าน ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป โดยจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายผู้ปกครอง ของโรงเรียนบ้านบึงหญ้า ตำบลหนองจิก อำเภอกีรีมาศ

จังหวัดสุโขทัย จำนวนทั้งสิ้น 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย มีอายุ 41-50 ปี มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียนบ้านบึงหญ้า อำเภอกีรีมาศ จังหวัดสุโขทัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านพบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากอันดับที่ 1 คือ ด้านบริหารงานทั่วไป รองลงมา คือ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานวิชาการ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านบริหารงานงบประมาณ

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม/การบริหารงาน

Abstract

The objectives of this study are to discover the levels of participation on school administration and to present the results of the study to the school administrators for creating the development plan of school administration. The study scopes are academic administration, financial administration, personnel administration, and general administration. The data were classified by personal factors including gender, age, and educational background.

The participants of this study were 45 Primary Educational Service Committee and parents at Banbuengya School, Kririmat District, Sukhothai Province. A set of questionnaire was employed as the instrument of this study. The statistics for data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results of the study were found that the majority of the participants were men, aged 41-50 years old, and graduated lower than bachelor's degree. The overall level of participation on school administration by the Primary Educational Service Committee and parents at Banbuengya School, Kririmat District, Sukhothai Province, was found high. The first part was general administration, followed by personnel administration, academic administration, and financial administration.

Keyword : Participations/ Administration

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลง การจัดการศึกษาไทย ทั้งในด้านสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอย่างเสมอภาคกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษา

ดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วม และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หลักการสำคัญดังกล่าวตรงกับแนวคิดหลักในการจัดการศึกษาเพื่อทุกคนทุกฝ่าย และทุกคนทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อันเป็นหลักการพื้นฐานที่ได้รับการยอมรับทั่วโลก นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิรูปการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 3)

การปฏิรูปการศึกษาคั้งนี้ นอกจากจะเน้นการปฏิรูประบบและกระบวนการจัดการศึกษาแล้วยังเน้นในส่วนที่เป็นแนวทาง หลักการ โครงสร้าง และระบบบริหารให้เป็นส่วนสำคัญใน การสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบให้บรรลุวัตถุประสงค์ คือคุณภาพการศึกษา ด้วยเหตุนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงกำหนดสาระปฏิรูปให้ครอบคลุมทุกด้าน เช่น เป้าหมายและหลักการ สิทธิและโอกาส ระบบการศึกษา แนวทางการจัดการศึกษา ขอบประมาณทางการศึกษาและสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นการปฏิรูปเพื่อให้มีเอกภาพ ด้านนโยบาย มีความหลากหลายในทางปฏิบัติ โดยยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา ยึดหลักการส่งเสริมมาตรฐานและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาบันประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 3-4)

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องทำหน้าที่แทนชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ต้องคำนึงถึงการจัดการศึกษาที่เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียนซึ่งเป็น

ลูกหลานของชุมชน ในขณะที่เดียวกันต้องทำงานร่วมกับผู้บริหารและคณะครูโดยตระหนักถึงความเป็นเจ้าของร่วมกัน จึงอาศัยกระบวนการทำงานที่เน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมและความโปร่งใสตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนของการจัดการศึกษาแต่สภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากอดีตถึงปัจจุบัน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังขาดความชัดเจนเรื่องบทบาทหน้าที่ของตนเอง ส่วนมากได้รับการร้องขอจากสถานศึกษามากกว่าได้รับการคัดสรรจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ทำให้ขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ขาดทักษะในการปฏิบัติงานร่วมกันส่วนมากยังคิดว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเพียงที่ปรึกษาหรือผู้ปฏิบัติตามการร้องขอจากสถานศึกษาและมีภาระงานมาก ไม่มีเวลาร่วมประชุม ทำให้ขาดความพร้อมเพรียงและมีปัญหาอีกมาก (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. 2542 :2)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 40 ได้กำหนดไว้ว่าให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับ และส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2543 และได้ปรับปรุงใหม่เป็นกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้สถานศึกษาขนาดเล็กที่มีนักเรียนไม่เกิน 300 คน มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จำนวน 9 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนเกินกว่า 300 คนขึ้นไป มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จำนวน 15 คน โดยกำหนดให้เลือกประธานกรรมการจากผู้ที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น

พื้นฐาน จะดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี และให้ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบที่กำหนดไว้ 4 ด้าน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไป และให้มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อยภาคเรียนละภาคเรียนละ 2 ครั้ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 8-13)

ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นบุคลากรทางการศึกษา มีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียนบ้านบึงหญ้า ได้แก่ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป ของโรงเรียนบ้านบึงหญ้า อำเภอกีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย และนำผลที่ได้จากการศึกษาเสนอผู้บริหารเพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียนบ้านบึงหญ้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียนบ้านบึงหญ้า อำเภอกีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย
2. เพื่อนำผลการศึกษาเสนอผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียนบ้านบึงหญ้า อำเภอกีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ขั้นตอนการวิจัย
การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม
การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการศึกษา โดยทำตามลำดับไว้ 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมวางแผนการดำเนินงาน

ขั้นตอนนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียนบ้านบึงหญ้า อำเภอดุสิต จังหวัดสุโขทัย โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษา ขอบเขตการศึกษา กรอบแนวคิดของการศึกษา นิยามศัพท์เฉพาะ ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา ประชากรและเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน

ผู้ศึกษาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งเป็นแบบสอบถามนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและให้ข้อคิดเห็น และได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ ก่อนการกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการกำหนดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการสรุปผล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการศึกษา

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการศึกษา จากการสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และการจัดทำข้อเสนอแนะ การจัดพิมพ์รูปเล่มและการนำเสนอบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อพิจารณาอนุมัติ

2. ประชากร

ประชากรที่ศึกษารั้งนี้ คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน และเครือข่ายผู้ปกครอง จำนวน 36 คน โรงเรียนบ้านบึงหญ้า อำเภอดุสิต จังหวัดสุโขทัย รวมทั้งสิ้น จำนวน 45 คน โดยผู้ศึกษาได้กำหนดให้เก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ แบบสอบถาม เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียนบ้านบึงหญ้า อำเภอดุสิต จังหวัดสุโขทัย ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าวได้สร้างขึ้นมาจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ที่กล่าวถึงองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และ ด้านบริหารงานทั่วไป มาเป็นกรอบแนวคิดของตัวแปรตาม โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถาม ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเครือข่ายผู้ปกครอง ของโรงเรียนบ้านบึงหญ้า อำเภอดุสิต จังหวัดสุโขทัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเครือข่ายผู้ปกครอง ของโรงเรียนบ้านบึงหญ้า อำเภอดุสิต จังหวัดสุโขทัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไป โดยแต่ละข้อคำถามเป็นการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่อง ที่มีคำตอบให้เลือกแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวความคิดของ ลิเคอร์ท สเกล (Likert Scale) โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้ (กลยา วานิชย์บัญชา .2540 : 98)

5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

2. การพัฒนาเครื่องมือ

2.1 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content validity) และพิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้สื่อความหมายให้ชัดเจนและใช้ดัชนีความสอดคล้อง หรือเรียกว่า IOC โดย

การนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พิจารณาลงความเห็น โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน + 1 ถ้าผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้อง

ให้คะแนน 0 ถ้าผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้อง

ให้คะแนน - 1 ถ้าผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้อง

ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 – 1.0 ขึ้นไป แสดงว่าเป็นแบบสอบถามที่ใช้ได้

2.2 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 45 ชุด เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเท่ากับจำนวนประชากรทั้งหมด โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แจกแบบสอบถามและชี้แจง พร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบ รวมถึงชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งหมดในเดือนมกราคม พ.ศ. 2560

3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและนับจำนวนให้เท่ากับจำนวนประชากร กรณีที่แบบสอบถามไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามใหม่อีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลเพื่อหาค่าสถิติดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ และ หาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียนบ้านบึงหญ้า อำเภอสว่างวีรญาติ จังหวัดสุโขทัย ของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ) โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนมาวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยที่ได้โดยใช้เกณฑ์ของเบสท์ (กัลยา วาณิชย์บัญชา. 2540 : 98) ค่าเฉลี่ย 450 – 500 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 350 – 449 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมาก ค่าเฉลี่ย 250 – 349 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง ค่าเฉลี่ย 150 – 249 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย ค่าเฉลี่ย 100 – 149 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ประชากรที่ศึกษานี้ คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียนบ้านบึงหญ้า อำเภอสว่างวีรญาติ จังหวัดสุโขทัย จำนวนทั้งสิ้น 45 คน ส่วนมากเป็นเพศชาย มีอายุ 41-50 ปี มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียนบ้านบึงหญ้า อำเภอสว่างวีรญาติ จังหวัดสุโขทัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านพบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากอันดับที่ 1 คือ ด้านบริหารงานทั่วไป รองลงมา คือ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานวิชาการ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านบริหารงานงบประมาณ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อันดับที่ 1 คือ ท่านให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น รองลงมา คือ ท่านให้ ข้อเสนอแนะแนวทางในการศึกษา ท่านให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตร

ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน ท่านให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น และอันดับสุดท้าย คือ ท่าน รับผิดชอบและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สื่อและ เทคโนโลยีในการศึกษา

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อันดับที่ 1 ท่านให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ช่วยระดมทรัพยากรและ ลงทุนเพื่อการศึกษา รองลงมา คือ ท่านให้ความเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้งและการใช้จ่าย งบประมาณของสถานศึกษา ท่านให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานงบประมาณของ สถานศึกษา ท่านให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และช่วย ตรวจสอบและติดตามการใช้จ่ายงบประมาณต่าง ๆ ให้ เป็นไปตามระเบียบ และแนวปฏิบัติ และอันดับสุดท้าย คือ ท่านมีส่วนร่วมในการจัดซื้อ-จัดจ้าง พัสดุครุภัณฑ์

3. ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อันดับที่ 1 คือ ท่านให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และร่วมกิจกรรม เสริมสร้างขวัญ กำลังใจให้ครู รองลงมา คือ ท่านให้ ความเห็น ข้อเสนอแนะ และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ ของครู และสถานศึกษาให้เป็นไปตามแนวทางที่ถูกต้อง และเหมาะสม ท่านให้ข้อเสนอแนะ และประเมินผลการ ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครู เสนอแนะและให้ความ เห็นชอบในการวางแผนอัตรากำลัง และอันดับสุดท้าย คือ ท่านให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมพัฒนาครู ให้เป็นไปตามมาตรฐาน

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ใน ระดับมากเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อันดับที่ 1 คือ ท่านช่วยประสานงานและประชาสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนและผู้ปกครอง รองลงมา คือ ท่าน ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษา ตามที่ กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ กำหนด ท่านให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และดูแล บำรุงรักษาการใช้อาคารและ สถานที่ ท่านให้ความเห็น เสนอแนะ และให้คำปรึกษา ในการจัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาของ

สถานศึกษา และอันดับสุดท้าย คือ ท่านให้ความเห็น และข้อเสนอแนะในการปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพ การศึกษา และกิจการของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับ กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่ง

อภิปรายผล

ผลการศึกษามีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและ เครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียนบ้านบึงหญ้า อำเภอสรี มาศ จังหวัดสุโขทัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนก เป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านพบว่า ด้านที่อยู่ใน ระดับมาก อันดับที่ 1 คือ ด้านบริหารงานทั่วไป รองลงมา คือ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานวิชาการ และ อันดับสุดท้าย คือ ด้านบริหารงานงบประมาณ เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อันดับที่ 1 คือ ท่านให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัด กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น รองลงมา คือ ท่านให้ ข้อเสนอแนะแนวทางในการศึกษา ท่านให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน ท่านให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ใน การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น และอันดับสุดท้าย คือ ท่าน รับผิดชอบและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สื่อและ เทคโนโลยีในการศึกษา สอดคล้อง กับการศึกษาของ เลิศ ศักดิ์ นาวารัตน์ (2552:67-68) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วน ร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัด การศึกษา ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า การมีส่วน ร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก อันดับหนึ่ง คือ รับผิดชอบต่อดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน รองลงมา คือ การส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้

ความรู้แก่นักเรียน และอันดับสุดท้าย คือ ติดตามระบบการประกันคุณภาพพร้อมทั้งเสนอแนวทางพัฒนาและปรับปรุง

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อันดับที่ 1 ท่านให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ช่วยระดมทรัพยากรและลงทุนเพื่อการศึกษา รองลงมา คือ ท่านให้ความเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้งและการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา ท่านให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานงบประมาณของสถานศึกษา ท่านให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และช่วยตรวจสอบและติดตามการใช้จ่ายงบประมาณต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบ และแนวปฏิบัติ และอันดับสุดท้าย คือ ท่านมีส่วนร่วมในการจัดซื้อ-จัดจ้างพัสดุครุภัณฑ์ สอดคล้อง กับการศึกษาของ สุวิทย์ สุวรรณมณี (2550 : 102 - 103) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 1 ด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก อันดับหนึ่ง คือ การให้ความช่วยเหลือในการหารายได้ทรัพย์สิน และทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ รองลงมา คือ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และอันดับสุดท้าย คือ การจัดหางบประมาณจากชุมชนและท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา การจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนความพร้อมในการปฏิบัติงานด้านต่างๆของสถานศึกษา

3. ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อันดับที่ 1 คือ ท่านให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และร่วมกิจกรรมเสริมสร้างขวัญ กำลังใจให้ครู รองลงมา คือ ท่านให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของครู และสถานศึกษาให้เป็นไปตามแนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสม ท่านให้ข้อเสนอแนะ และประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครู เสนอแนะและให้ความ

เห็นชอบในการวางแผนอัตรากำลัง และอันดับสุดท้าย คือ ท่านให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมพัฒนาครูให้เป็นไปตามมาตรฐาน สอดคล้อง กับการศึกษาของ ดิเรก อนันต์ (2556:90) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก อันดับหนึ่ง คือ ส่งเสริมพัฒนาครู และบุคลากรในการทำผลงานเพิ่มวิทยฐานะ รองลงมา คือ ส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และอันดับสุดท้ายคือ ร่วมวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งของบุคลากร

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อันดับที่ 1 คือ ท่านช่วยประสานงานและประชาสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและผู้ปกครอง รองลงมา คือ ท่านปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษา ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ กำหนด ท่านให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และดูแล บำรุงรักษาการใช้อาคารและสถานที่ ท่านให้ความเห็น เสนอแนะ และให้คำปรึกษาในการจัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา และอันดับสุดท้าย คือ ท่านให้ความเห็น และข้อเสนอแนะในการปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษา และกิจการของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งสอดคล้อง กับการศึกษาของ นิภารัตน์ เชื้อชาย (2556 : 50) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนกลุ่มเมื่อนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก

อันดับที่หนึ่ง คือ ด้านการสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นสถานที่ทำกิจกรรมของชุมชน รองลงมา คือ ด้านการระดมความร่วมมือในชุมชนเพื่อการจัดการศึกษารวมทั้งการจัดหาทุนการศึกษาให้สถานศึกษา และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการจัดทำโครงการต่าง ๆ เช่น การป้องกันสารเสพติด สื่อลามก การพนันและการทะเลาะวิวาทในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียนบ้านบึงหญ้า อำเภอสัตหีบ จังหวัดสุโขทัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านพบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากอันดับที่ 1 คือ ด้านบริหารงานทั่วไป รองลงมา คือ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานวิชาการ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านบริหารงานงบประมาณ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

ด้านการบริหารงานวิชาการ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเครือข่ายผู้ปกครองควรรับทราบและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการศึกษา

ด้านการบริหารงานงบประมาณ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเครือข่ายผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการจัดซื้อ-จัดจ้าง พัสดุครุภัณฑ์

ด้านการบริหารงานบุคคล

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเครือข่ายผู้ปกครองควรให้ความเห็น ข้อเสนอแนะและส่งเสริมพัฒนาครูให้เป็นไปตามมาตรฐาน

ด้านการบริหารงานทั่วไป

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเครือข่ายผู้ปกครองควรให้ความเห็น และข้อเสนอแนะในการปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษาและกิจการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่ง

บรรณานุกรม

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2540). *การวิเคราะห์สถิติ: สถิติเพื่อการตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดิเรก อนันต์.(2556). *การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1*. (สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย).

นิภารัตน์ เชื้อชาย.(2556).*การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนกลุ่มเมืองนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1*. (สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, วิทยาลัยทองสุข).

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.

(2553).*พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 (ฉบับที่3)*. กรุงเทพฯ: ศูนย์กลางดพริ้ว.

เลิศศักดิ์ นาวารัตน์. (2552). *การมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช*. (ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2547).

คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (พิมพ์ครั้งที่ 1) . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

สุวิทย์ สุวรรณมณี.(2550).*ความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา)*.